

Vad är kärlek egentligen?

Kärlek är för många det som kommer att bli ens höjdpunkt i livet, men vi glömmer oftast bort att kärleken kan vara vår avgrund minst lika mycket som vår framgång och lyckan i livet. Kärleken förekommer i mängder av olika former och förhållanden, vilket i sig visar värdet denna känsla har i våra människoliv. Vi människor är helt enkelt beroende av kärlek, lika mycket som vi är beroende av mat, luft och vatten. Föreställ dig då en bakgrund där du går miste om kärleken; finns det möjlighet till överlevnad?

I romanen *Fallet Lillemor Holm* skriven av Per Gunnar Evander 1977, skildras ett fall ur i en psykologs ögon om en flicka med brist av kärlek som bakgrund. Flickan heter Lillemor Holm och hon har haft det väldigt tufft. Förutom bristen av kärlek ifrån hennes föräldrars sida och främst av pappan har hon även varit olycklig när det har kommit till relationer med andra människor. Hon har även tvingats att göra abort, befalld av sin dåvarande kille, vilket försämrade deras relation och ledde till deras separation.

Psykologen vars namn är Elias, kallad för Sulan, tänker ta ett sabbatsår på grund av att han kände sig utmattad och ville förnya sina krafter och bli utvilad. Detta är ett utav de samhällsproblem som Evander nämner i romanen, tröttheten, vilket idag är ett vanligt fenomen i nutidens stressfulla liv. Det är även under denna period som han möter Lillemor och efter några om och men väljer han att hjälpa henne även om det leder till att hans sabbatsår får vänta ett tag till. Sulan var i behov av ett sabbatsår men han kunde inte avslå Lillemors bedjande hand, vilket han själv beskrev som nödvändigt då det gällde en ung flickas liv: "En flicka som var i behov av vård... som inte skulle läggas ut på en privatpraktiserande psykolog som just var i färd med att avveckla sin verksamhet" (I, Kapitel 9). Evander visar här att känslan och plikten av medmänsklighet och medkänsla ännu lever kvar i människornas hjärtan. Även om vi hela tiden försöker stöta bort dem finns de fortfarande i djupet av hjärtat fastän det är ovanligt förekommande.

Under romanens gång och i samband med psykologen Sulans och Lillemors terapitid, observeras det att många situationer och berättelser från Lillemors sida hade att göra med bristen av faderskärleken. Hon skildrade

många gånger sin far som någon arg och otålig och anledning till detta var att han under många år blev förolämpad av sina medarbetare för att han hade en lägre ställning inom arbetet. Detta visar hur människors olika beteenden kan påverka flera människors liv, som i sin tur påverkar deras omgivning. Evander visar detta genom att återgå i berättandet till Sulan själv i ett mönster som följdes av att börja första kapitlet med Sulan i fokus efter varje ny sektion av boken. Sulans egna tankar blev påverkade av hans samtal med Lillemor vilket ledde till att han tänkte på sitt eget faderskap och sin relation till sin son. Genom att inse Lillemors fars misstag, inser Sulan att han måste agera för att inte upprepa det. Denna observation gör att jag tänker på mig själv och människors påverkan i mitt liv. Jag tänker på alla de gånger jag har avstått från att göra något först, endast iaktta, för att inte göra samma misstag.

En människas bakgrund och förflutna gör människan till vad hen kommer att bli i framtiden. I romanen indikeras detta som något självklart och det är det som ligger i förgrunden till Lillemors attityd och hennes dåliga syn på sig själv. Lillemor själv omtalar sig som ”jag var dålig ... jag var dum i huvudet” (III, kapitel 5) vilket visar hennes dåliga självförtroende och instabila bakgrund. Lillemors strävan efter sin fars kärlek framhävs tydligt i romanen ” jag har tänkt att han kanske vill säga att han älskar mig, bara det! Att han älskar mig!” (III, Kapitel 7). Hennes strävan påverkar även hennes syner och hela hennes vuxna liv. När jag tänker på Lillemor och slutligen på hennes självmord, blir jag förskrämd. Jag är uppväxt av en stark och ensamstående mamma och hon har gjort allt och till och med mer än sin förmåga för att ersätta mitt och mina systrars unga hjärtan med kärlek och stöd. Även om jag har haft ett oväntat och oavslutat farväl med min så kallade far, har jag aldrig ens i mina vildaste fantasier tänkt på hur mycket skada och påverkan det kan ha gjort på mig både psykiskt och fysiskt. Jag tror inte att mitt fall och mitt vuxna liv kommer att vara ens i närheten av Lillemors liv. I skillnad mot hennes mor och utifrån hennes egna berättelser ”fast för det mesta höll hon sig undan, hon gick och stängde om sig, hon var mest orolig för att andra skulle höra” (III kapitel 3), har min mamma gjort mer än sin förmåga.

Lillemors far hade inte bara kopplingar till hennes mående utan till hela samhället i sig. Han var en alkoholist och hade en kränkande attityd gentemot sin familj. Bland annat använde han sig utav våld, vilket i sig

uppmanar oss läsare att komma ihåg att detta pågår än idag i olika hushåll. Evander visar med Lillemors far som karaktär ännu fler pågående samhällsproblem.

Genom sociala medier har vi i dagens samhälle lättare att föra ut information till unga och alla som är i behov av hjälp, information om hur de kan gå till väga. Men ändå förekommer våld och överanvändning av alkohol som påverkar både en själv och omgivningen negativt. Speciellt nu under denna tid av Corona och dess påverkan på samhället. En världsepidemi som tvingar hela samhällen att stänga av både arbete och skola samt den sociala kontakten med andra människor. Men även om de flesta av oss är medvetna om hjälpporganisationer tror jag att många väljer att låta bli att fråga om hjälp. Skälen till detta är många, men jag tror att de flesta inte vill eller vågar möta sina rädslor och inte vill utsätta den andre för konsekvenser. En annan anledning är som Lillemors mamma brukade tänka, ”hon var mest orolig för att andra skulle höra något” (III, kapitel 3), och med denna anledning gömma och skydda den som gör fel. Men många gånger glömmar man att den anledningen kan leda till ens egna barns självmord senare i livet.

Avslutningsvis vill jag påminna om att kärleken kan lika väl vara din avgrund och samtidigt vara ditt livs högsta höjdpunkt. För Lillemor skulle nog hennes barn, om hon hade fött det, och kärleken till barnet vara det som skulle blivit hennes högsta lycka, men det var kärleken till hennes far och hennes oavslutade farväl av honom och de känslor som han lade i hennes grund som ledde till hennes självmord: ”klart man blir förbannad på honom. Men så på en gång tycker jag synd om honom också, för att innerst inne var han så snäll, och så tänker jag att det var mitt fel alltihop ...” (III kapitel 5)

Uppsats av Parisa Ahmadi
International Baccalaureate, årskurs 1,
Katedralskolan, Uppsala
1 mars 2021